

MICHAEL McDOWELL

BLACKWATER

KULTOVNÍ SÁGA PROSTOUPENÁ DUSNOU ATMOSFÉROU
A PLÍŽIVOU HRŮZOU

◆ KNIHA DRUHÁ ◆

PŘELOŽILA JULIE TESLA

MICHAEL McDOWELL
• **BLACKWATER** •
◆ KNIHA DRUHÁ ◆

Copyright © 1983 by Michael McDowell

This edition published by arrangement with The Otte Company through
Piergiorgio Nicolazzini Literary Agency (PNLA) in conjunction with Corto Literary.

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Julie Tesla, 2026

Cover © Dark Crayon, 2026

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2026

ISBN 978-80-277-7253-7 (pdf)

MICHAEL McDOWELL

BLACKWATER

♦ KNIHA DRUHÁ ♦

S novým úvodem
NATHANA BALLINGRUDA

přeložila Julie Tesla

FOBOS

OBSAH

ÚVOD.....	5
-----------	---

ČÁST ČTVRTÁ *Válka*

43. Na pláži.....	15
44. Kreosot.....	27
45. Dollie Faye.....	36
46. Sacred Heart.....	44
47. Hrázní silnice.....	55
48. Mobilizace.....	63
49. Přiděly.....	72
50. Billy Bronze.....	80
51. Žádost o ruku.....	92
52. Jezero Pinchona.....	104
53. Matka a dcera.....	114
54. Lucille a Grace.....	122
55. Tommy Lee Burgess.....	130
56. Lazar.....	136
57. Let.....	144

ČÁST PÁTÁ *Bohatství*

58. Zhodnocení.....	159
59. Billyho pomoc.....	168
60. Iveyina modrá lahvička.....	176
61. Earlyho slib.....	187

62.	Bažina	194
63.	Dvojčata	203
64.	Billyho nová rodina	220
65.	Stříbro	230
66.	Nerita	238
67.	Marnotratný syn	247
68.	Nový rok	257
69.	Billyho obrana	269
70.	Blahobyt	279
71.	Dědictví	289

ČÁST ŠESTÁ

Děšť

72.	Zásnuby	301
73.	Odlož to	313
74.	Svatební hostina	324
75.	Osamělá Queenie	335
76.	Caskeyovic děti	344
77.	Pastýřčina píseň	357
78.	Vysoká škola	368
79.	Oscar a Elinor	378
80.	Oscarovo pyžamo	387
81.	Kroky	398
82.	Paní Waskoboinikowová	409
83.	Přípitky	419
84.	Hnízdo	427
85.	Děšť	438

ÚVOD

Naše rodinná příšera

Právě opětovně vstupujete do Perdida v Alabamě. V tomto malém městečku kousek na severovýchod od Mobile toho není mnoho, co by stálo za zmínku. Tamní obyvatelé jsou povětšinou přátelští a každý tu ví o záležitostech ostatních. Perdido oplývá všemi půvaby, které se od jižanského městečka první poloviny dvacátého století dají očekávat, a to samozřejmě znamená, že trpí i jeho obvyklými neduhy. Například se tu vyplatí být běloch. Člověku také pomůže, pokud se narodí do bohaté rodiny. A největší výhoda je, když ví, na co se neptat. Jako každé malé město má totiž i Perdido svá tajemství.

A shodou okolností tato tajemství zahrnují i říční příšery.

McDowellova knižní sága *Blackwater* vypráví příběh Perdida a jeho nejvýznamnější rodiny, Caskeyových. Především je to příběh o tom, jak se jistá říční příšera přestrojila za ženu a přivdala se do rodiny, aby se nakonec stala její hlavou a směřovala ostatní členy k jejich roztodivným – dobrým i zlým – osudům. Jde o jeden z nejvýraznějších a nejambicióznějších hororů posledních padesáti let, který až donedávna chřadl v téměř úplném zapomnění.

I když už si to dnes stěží dokážeme představit, bývaly doby, kdy se hororový žánr hřál téměř bezkonkurenčně na výsluní čtenářského zájmu. V sedmdesátých a osmdesátých letech minulého století mu byly v lokálních knihkupectvích věnovány celé regály. Nemohli jste je přehlédnout, měly čestné místo mezi kategoriemi „Záhady & tajemno“ a „Sci-fi & fantasy“ a zdobily je černo-rudé obálky se spoustou šklebících se kostlivců a s názvy vyvedenými reliéfním písmem, z něhož stékala krev. Tyto romány měly notoricky krátkou životnost, ale protože po nich

byla taková poptávka – hlavně díky úspěchu titulů typu *Exorcista* a spisovatelů jako Stephen King, Anne Riceová či Peter Straub –, dalo se jejich psaním uživit, pokud je člověk dokázal produkovat dostatečně rychle.

Pokoušelo se o to mnoho jedinců a vyšlo mnoho špatných knih. Tolik, až se trh nakonec pod vlastní vahou zhroutil. Mezi záplavou špatných děl se však našlo i několik skutečných skvostů napsaných skvělymi spisovateli – namátkou Ramseyem Campbellem, Robertem R. McCammonem nebo Chelsea Quinn Yarbrovou –, jimž žánr vděčí za trvalé přínosy. Bylo by sice hezké věřit, že se před smetením tím obrovským přílivem podařilo zachránit všechny knihy, které si to zaslouží, skutečnost je však zkrátka jiná.

Michael McDowell se řadil k velice plodným autorům – první román mu vyšel v roce 1979, a než v roce 1983 publikoval *Blackwater*, stihl vydat další čtyři kousky včetně opěvovaného příběhu o strašidelném domě *Elementálové* –, jeho knihy se však neprodávaly příliš dlouho. Nezdá se ovšem, že by ho to nějak zvlášť trápilo. V rozhovoru s Douglasem E. Winterem obsaženém v knize *Faces of Fear* (Tváře strachu) McDowell řekl: „Jsem komerční spisovatel a nestydím se za to. Píšu tak, abych se na pulty knihkupectví dostal příští měsíc. Snažit se psát nadčasově je podle mě chyba.“

V roce 1983 vydal každý měsíc jednu kapitolu o rozsahu novely, tvořící dohromady šestidílnou ságu *Blackwater*, což je bezpochyby jeho vrcholné dílo. Knihy vycházely v malém brožovaném vydání v nakladatelství Avon Books a jejich ponuře krásné obálky ilustroval Wayne D. Barlowe. (Tento formát na pokračování inspiroval Stephena Kinga, aby se o několik let později pokusil o totéž se *Zelenou milí*.) McDowell ve svém rozsáhlém díle prokládá jižanskou rodinnou ságu tropami klasických hororových příběhů, plynule tyto dva žánry mísí, a přináší tak do dobové hororové scény něco jedinečného.

V ústředí románového příběhu stojí Elinor Dammertová, kterou dvojice místních objeví uvězněnou v horním patře hotelu

Úvod

poté, co město Perdido zaplaví stejnojmenná řeka. Elinor klidně sedí na kraji postele, téměř jako by tušila, že ji mladý Oscar Caskey se svým sluhou Brayem Sugarwhitem zachrání a následně přijme do rodiny. Později ji jemně, ale důrazně vyslyší Mary-Love Caskeyová, Oscarova matka a vládkyně Caskeyovic klanu. Elinor ohledně své minulosti mlčí a zvláště tajnůstkářská se zdá být, když přijde na téma její rodiny, což Mary-Love vede k ostražitosti. Rodokmen na starém Jihu představuje cenné platidlo a Elinor jej zjevně postrádá, což vzbuzuje obavy. (Ve skutečnosti Elinor rodokmen samozřejmě má, i když poněkud zvláštní: narodila se jako říční příšera a čas od času někoho strašlivým způsobem zabije.) Mary-Love se od tohoto okamžiku začne vůči Elinor Dammertové stavět do opozice a soupeření o nadvládu mezi těmito dvěma ženami definuje celou první polovinu románové ságy.

V první části McDowell velice rychle vystaví scénu. Protože jsme na Jihu a protože jsou Elinor i Mary-Love spořádanými členkami vážené perdidské společnosti, probíhá jejich vzájemná válka v tichosti. Má podobu nabízených či odpíraných pozvání na večeři, pomluv i drbů a – co je nejvíce šokující – výměny dětí. Když se Elinor provdá za Oscara Caskeyho, čímž Mary-Love připraví o potomka (byť dávno dospělého), zosnuje tchyně plán, jak si přisvojit jejich prvorozenou dceru Miriam. Tu požaduje výměnou za to, že se pár bude moci nastěhovat do domu, který pro ně postavila, ale do nějž jim k Oscarově údivu a Elinoičině narůstající frustraci odepírá přístup. Elinor na dohodu přistoupí a důsledky vzájemného soupeření i tohoto rozhodnutí se kaskádovitě šíří celými následujícími pěti částmi – často nenápadně, jindy s pozoruhodnou velkolepostí.

Tehdejší – a možná i současné – čtenáře hororů by mohla popouzet skutečnost, že nadpřirozené aspekty příběhu tvoří spíš kulisu, než aby stály v centru pozornosti. Elinor jakožto monstřinu je věnováno mnohem méně pozornosti než válce osobností, kterou vede se svou tchyní. Děti se rodí a rostou před očima, potýkají se s chybami a očekáváními svých rodičů, někdy

se proti nim bouří, jindy je bez reptání přijímají. Autor nám předkládá rozsáhlé rodinné drama prostoupené vším jižanským šarmem i dysfunkcemi, které k tomu patří. Skutečnost, že se Elinor zrodila z řek Perdido a Blackwater, je nejen mechanismem hororového příběhu, ale zároveň i demonstrací vlivu, jaký oba toky na životy obyvatel městečka mají.

Blackwater však naštěstí zůstává především hororovým příběhem. Elinorina obludná stránka je násilná, amorální a děsivá. Její choutky – a její machinace – kromě dospělých ohrožují i nevinné děti. Příběh je naplněn dostatečným množstvím ničivých bouří, vírů nasávajících vše kolem, vyceněných zubů a utržených končetin, aby uspokojil každého zaníceného čtenáře hororové literatury. A nesmíme zapomenout ani na přízraky: Elinoriny aktivity totiž nezůstávají bez následků, jak zjistí její vlastní dcera, a ne náhodou se nejděsivější momenty celého díla odehrávají právě v jedné z místností Elinorina draze vykoupeného domu.

Je však třeba říci, že i když McDowell nepsal – jak sám zmínil – „nadčasově“, zcela zjevně mu nešlo vždy jen o komerční úspěšnost. *Blackwater* se v mnoha ohledech vymyká konvencím a odklon od důrazu na nadpřirozeno je jen jedním z nich.

Další najdeme v samotném prostředí. Estetika hororového románu obvykle zahrnuje chlad a tmu, ať už jde o mlžné vesnice Nové Anglie, nebo strašidelná anglická vřesoviště. Populární horory se do té doby téměř nikdy nevydávaly na jih od Pensylvánie, a když už ano, místní v nich bývali často vykreslováni až karikaturně: nenávidní, chabého intelektu, zrození z incestu... a někdy i všechno najednou. McDowell, který se sám narodil v alabamském městě Enterprise, jež se nachází na nejjižnějším Jihu, těsně nad Mexickým zálivem, Jižany zobrazoval takové, jací skutečně jsou – jako lidské bytosti se všemi jejich nedostatky, osoby často chybuující, občas ušlechtilé a tíhnoucí tu k hrdinství, tu k padouštví stejně jako kdokoli jiný na světě.

V žánru nechvalně známém svým zpátečnictvím je navíc *Blackwater* dílem podvratně progresivním. Ženy zde mají

Úvod

absolutní společenskou moc, muži představují jen o něco málo víc než pěšáky – a ke všemu jsou si tohoto stavu vědomi a přirozeně jej přijímají. Oscar, mladý muž, který se ožení s Elinor, je sice poddajný, ale do hlupáka má daleko. Ví, že se jeho žena vymyká: jakousi nadpozemskou silou pojící se s neobvyklým vztahem k řece. Zároveň ví, že mu do toho nic není, a žije ve spokojené nevědomosti. Zkrátka ví, na co se neptat.

Ještě podstatnější je láskyplný a citlivý způsob, jakým McDowell zachází s homosexuálními vztahy. Ačkoli se kniha vyhýbá explicitním označením, čtenář má k dispozici jasné ukazatele. Je tu James Caskey poznamenaný „cejchem ženskosti“, který stráví většinu románové ságy jako spokojený vdovec, jenž od žen ve svém životě nechce nic víc než přátelství. A nezapomeňme ani na Grace a Lucille, které se k sobě v tichosti a s věcnou samozřejmostí nastěhují, založí spolu farmu a vychovávají malého chlapce.

McDowell o tomto vztahu píše: „Co se týče odchylek v chování, jsou Jižané velice shovívavá rasa. Jakmile je jim něco neobvyklého předloženo jako možný budoucí jev, budou reagovat s hněvem – pokud se ovšem neobvyklá okolnost ukáže být ustálenou skutečností, obvykle ji přijmou bez jakéhokoli odporu a odsouzení jako součást běžného řádu věcí. Kdyby se muži postávající u obchodů s osivem a krmivou dozvěděli, že Gavin Pond koupily dvě ženy a hodlají z něj udělat největší farmu v okrese, volali by po zrušení dodatku zavádějícího volební právo žen. Když se však ti samí muži s Grace potkali osobně, bez námitek přijali jak ji, tak i její sestřenici Lucille s malým synkem.“

Tyto postavy nejsou perzekvovány a na jejich životní styl není nijak zvlášť poukazováno. McDowell je zkrátka nechává být těmi, kým jsou: lidmi, ať už svobodnými, nebo zamilovanými, ať už šťastnými, či osamělými. V případě hororového románu vydaného v roce 1983 mainstreamovým nakladatelstvím jde prakticky o revoluční aspekt.

Pokud lze v díle najít nějaký do očí bijící nedostatek, pak je to nedostatečná pozornost věnovaná afroamerickým postavám.

Ivey a Zaddie Sappovy, Bray Sugarwhite a další jsou odsunuti do pozadí a jen se čas od času odváží předvést lidovou magii nebo zareagovat na činy svých bílých zaměstnavatelů. Jde o politováníhodné opomenutí, zejména proto, že jejich větší začlenění by jen prohloubilo dopad už tak mnohohvrstevnatého díla.

Všechny tyto faktory mohly sehrát roli v tom, že knižní sága při svém prvním vydání nedosáhla kritické hranice úspěchu. Nebo za to možná nemohl žádný z nich, třeba nakladatelství jen chrtila příliš mnoho knih a *Blackwater* se ve vší té změti ztratil. A možná to byla zkrátka smůla.

Michael McDowell se možná nesnažil psát nadčasově, ale pokud na světě existuje spravedlnost, bude si *Blackwater* přesto ještě mnoho let nacházet další a další čtenáře, již budou tuto ságu zbožňovat a probírat. Žádný další hororový ani jiný román se tomuto dílu totiž nevyrovná.

Právě vstupujete do Perdida v Alabamě. Je to malé město, ale rozrůstá se.

Nathan Ballingrud

Nathan Ballingrud je autorem povídkového sborníku *Severoamerické jezerní příšery* (Host, 2023) a sci-fi románu *Cizota* (Fobos, 2025). Dvakrát získal literární cenu Shirley Jacksonové a spolu s dcerou žije v Asheville v Severní Karolíně.

ČÁST ČTVRTÁ

Válka

KAPITOLA ČTYŘICÁTÁ TŘETÍ

Na pláži

Od smrti Mary-Love uplynuly už dva roky. V měsících po pohřbu byli Caskeyovi ostražití vůči změnám a transformacím, které musely v rodinném uspořádání nevyhnutelně nastat. Obměny však přicházely pomalu a nenápadně. Elinor, Oscar ani Frances se nezměnili téměř vůbec, i když Elinor působila od skonu své hlavní soupeřky a nepřítelkyně uvolněněji. Frances teď bylo šestnáct, navštěvovala druhý ročník střední školy a ty tři roky strávené na lůžku s artritickými bolestmi měla v mlhavé dálce, jen občas ji vzpomínka na ně lehce zneklidnila.

Sestra Haskewová zůstala ve vedlejším domě a k manželovi se už nevrátila. Ten se poslušně objevoval každé Vánoce a snad jednou či dvakrát v průběhu roku. S každou další návštěvou si manželé byli vzdálenější, ani jeden z nich však rozchod nikdy oficiálně nepřiznal. Sestra říkala: „Early je pořád někde na cestách, přece s ním nemůžu jezdit po všech čertech. To raději zůstanu tady v Perdidu s Miriam, která mě potřebuje.“ Poslední část tohoto tvrzení nebyla tak docela pravdivá, protože Miriam se ve svých osmnácti letech domnívala, že nepotřebuje nikoho. Považovala se za skutečnou a právoplatnou dědičku své babičky. Zdělala něco důležitějšího než peníze, dluhopisy a akcie, které byly rozděleny rovným dílem mezi Sestru a Oscara – zdělala po Mary-Love dům a bez ohledu na úctu, jaká se od dceřry očekává, také babiččinu nevraživost vůči Elinor Caskeyové. Miriam na matku nepromluvila, když se potkaly na ulici, ani jí nezamávala, když jedna druhou zahlédly z okna. Svého otce Oscara zdravila neochotným pokývnutím a v souvislosti se svou sestrou Frances, kterou často potkávala ve škole, nikdy nešla pro ostré slovo daleko.

Sestra Haskewová a její svěhlavá neteř Miriam tvořily nešťastnou, neustále napjatou domácnost přikrčenou pod stahujícími se mračny svých vlastních tajemství. Sestra by nikdy nepřiznala, a to ani před Miriam, že už manžela nemiluje – ba dokonce že se jeho krátkých, zřídkačasných návštěv hrozí. Miriam by zase své matce nevyhlásila otevřené nepřátelství, protože se bála, že by ji Elinor se svými znalostmi strategie a svými zkušenostmi v boji rozdrtila.

James Caskey v domě na pozemku přiléhajícím z druhé strany zatím sešel a zestárl. Byl ale nesmírně šťastný, že může vychovávat synovce Danja, kterému bylo nyní čtrnáct let. Danjo strýce zbožňoval a nikdy neudělal nic, čím by ho rozzlobil či zklamal. Oproti tomu Danjovi starší sourozenci Malcolm a Lucille působili své matce Queenie Stricklandové samé starosti. Dvacetiletý Malcolm si nedokázal udržet žádnou slušnou práci. Jednou si našel zaměstnání v Cantonementu, ale přišel o něj už po týdnu. V tom dalším v Pensacole nevydržel ani to. Když se vrátil k matce do Perdida, uprosil ji, aby mu domluvila místo na pile. Teď měl tedy na starosti štěpkovač, ale kvůli nepozornosti mu neustále hrozilo, že mu čelisti velkého, rychlého stroje rozdrtí ruku nebo rovnou obě. Lucille se ve svých osmnácti letech stále přihloupale culila a kňourala, vyrostla ovšem do bledé, nevýrazné krásy. Svě skromné půvaby vystavovala za pultem s cukrovinkami v obchodě Ben Franklin a každý den se domů vracela načichlá žluklým olejem z popcornu. Lucille ani Malcolmovi se nelíbilo, že musí trpět v tak podřadných zaměstnáních – přece jen patřili k mocnému klanu Caskeyových.

Caskeyovi by se coby vlastníci jediného průmyslového podniku ve městě dali považovat za majitele celého města, ale nechovali se tak. S ohledem na tíživé poměry ostatních obyvatel Perdida své bohatství nedávali nijak na odiv. Nejhorší část hospodářské krize pominula a oni ji překonali. V těchto strádajících končinách země znamenalo úspěch už jen pouhé přežití. Pily Turkových a DeBordenavových se po mnoha desetiletích

provozu uzavřely a jejich stroje, půdu i zaměstnance převzali expandující Caskeyovi. James svěřil po smrti Mary-Love celý provoz pily synovci Oscarovi. Sám už ani nechodil do kanceláře, celé dny teď trávil na verandě se svou švagrovou Queenie.

Oscar pily v posledních letech vedl velice opatrně a důsledně využíval drobných příležitostí, které se mu občas naskytly. Každý vydělaný cent investoval zpátky do rozšiřování, modernizace nebo nákupu zalesněné půdy, a tak v roce 1938 už Caskeyovi vlastnili značné množství pozemků. Přesto však jejich pila, továrna na výrobu oken a okenních ráků i továrna na výrobu sloupků, stožárů a železničních pražců – všechny ve špičkovém stavu a pravděpodobně nejmodernější v zemi – pracovaly odhadem sotva na čtvrtinu kapacity. Zaměstnanci byli často posíláni domů už v poledne, i když dostávali zapláceno za celý den. Caskeyovi aktuálně vlastnili kolem sto dvaceti tisíc hektarů lesa v pěti alabamských a floridských okresech, ale zakázek přicházelo tak málo, že se dřevorubci nikdy nemuseli vydávat dál než osm kilometrů od města. Sestra i James žili tichým, prostým životem a nepotřebovali mnoho peněz, ale i pro to málo museli chodit za Oscarem, který jim pokaždé dal několik drobných bankovek. Oběma toto uspořádání připadalo zvláštní, protože Caskeyovic domácnosti nebyly zvyklé takto utahovat opasky. James se nakonec Oscara zeptal, zda si je jistý, že s jejich penězi a podíly na pile nakládá správně, na což Oscar odpověděl: „Investuju každý cent.“

„Já vím, Oscare, ale neměli bychom mít aspoň nějakou malou rezervu?“ řekla na to Sestra.

„To si teď nemůžeme dovolit,“ odpověděl Oscar. „Musíme se zařídit tak, abychom byli připraveni se zase rozjet, až se tahle země postaví zpátky na nohy.“

„Oscare, tahle země je na dně už skoro deset let,“ prohlásil James pevně. „Co by se asi tak muselo stát, aby se postavila zpátky na nohy? O sebe se nebojím, vím, že vždycky nějak vyjdu. Elinor, Frances, Sestra a Miriam by ale měly být zaopatřené. A co by si počal Danjo a Queenie s dětmi, kdyby se mi něco stalo?“

„Copak mi nevěříte?“ ohradil se Oscar. „Copak nevidíte, o co se snažím?“

„Já ne,“ přiznala Sestra. „A myslím, že ani James ne.“

„Přesně tak,“ potvrdil James.

„Snažím se z nás udělat boháče,“ řekl Oscar.

„Proč?“ zeptala se Sestra. „Před pěti lety, když na tom byli všichni ostatní zle, jsme měli víc peněz, než by si mohl kdokoli při smyslech přát. A teď jsme na tom podle tebe dobře, ale když chci poslat Ivey pro mléko, musím jít na pilu a vloupat se do pokladny s drobnými.“

„To je jen dočasné,“ snažil se ji Oscar přesvědčit. „A víš, že tak zlé to není, Sestro.“

„Co když to celé ztroskotá?“ strachoval se James. „Co budeme dělat pak?“

„Neztroskotá. Jenom mě chvíli nechte, ať to můžu dotáhnout do konce. Vy to možná nevidíte, ale jsme teď ve skvělé pozici.“

James se Sestrou to skutečně neviděli, ale nakonec se, byť s jistými obavami, Oscarovi rozhodli věřit. „Koneckonců,“ poznamenal později James směrem k Sestře, „co jiného nám zbývá?“

James se Sestrou o Oscarovi možná pochybovali a v záležitostech týkajících se vedení rodinné pily ho nepodporovali, na důvěru své ženy se však mohl spolehnout vždycky. Elinor mu opakovala: „Oscare, znám tě a vím, že to děláš správně.“

Celá rodina se zúčastnila slavnostního zakončení Miriamina studia na střední škole. Z perdidských novin zjistili, že Miriam odmaturovala jako nejlepší v ročníku. Ona sama se o tom nikomu nezmínila, jako by rodině chtěla odepřít potěšení ze svého úspěchu. Ve svém bezchybně předneseném projevu všechny zmátla, když přirovnala život k sadě čínských krabiček. Po předání maturitního vysvědčení se nechala od všech políbit – dokonce i od své matky, otce a sestry. Chápala, že při takové příležitosti musí vytrpět určité potupné formality. Odpoledne bylo nesnesitelně parné a maturanti v bílých talárech a čepicích se štrápcem bezcílně bloumali se svými rodinami po fotbalovém

hříšti jako hromadně stížením úpalem. Oscar se obrátil k dceři, jako by mluvil s některou z jejích spolužaček, kterou nikdy neviděl, a zeptal se: „Přemýšlíš o tom, že bys šla na vysokou?“

Miriam se na chvíli zarazila. „Uvažuju nad tím,“ řekla nakonec.

„Kam konkrétně bys chtěla?“ využila Elinor příležitosti a šla přímo k věci.

„Ještě nevím,“ odpověděla Miriam spěšně, rozhlédla se kolem sebe a odběhla obejmout nenáviděnou spolužačku.

Později Miriam položila stejnou otázku i Sestra, ale ani ona nedostala jednoznačnou odpověď. „Dozvíme se to až v den, kdy Miriam odjede – pokud se pro to opravdu rozhodne,“ řekl Sestře James.

„Proč myslíš, že je taková?“ povzdechla si Sestra.

„Přece kvůli Mary-Love,“ odpověděl James překvapeně. „Copak sis toho nevšimla, Sestro? Je úplně stejná jako tvoje máma.“

A měl pravdu. Miriam své plány spřádala nenápadně a v tajnosti.

Horké léto vrcholilo a nikdo stále nevěděl, co Miriam na podzim udělá. Pro Sestru šlo o otázku nemalého významu, protože kdyby její neteř odjela na školu, neměla by už žádnou záminku, proč v Perdidu zůstat. Musela by si vymyslet nějakou jinou výmluvu, proč se nechce vrátit k manželovi. A bylo téměř nepředstavitelné, že by Miriam na vysokou školu *nešla* – u dívky tak chytré, že se stala premiantkou ročníku, s takovým společenským postavením a zajištěnou finanční budoucností se zdálo nemyslitelné, že by nestudovala dál. Horečně vymyšlený důvod, proč se nemuset vracet k Earlymu Haskewovi, ovšem Sestru zdeptalo natolik, až si nakonec začala namlouvat, že Miriam nikam neodjede.

A tak všichni netrpělivě vyhlíželi podzim a čekali, co Miriam udělá. Ta však mezitím přišla s nečekaným překvapením. Jednou ke konci června se zúčastnila oslavy v kasinu na ostrově Santa Rosa, na opačné straně zálivu od Pensacoly, a od toho dne byla posedlá pláží. Vyrážela tam každý den v půl šesté ráno ve

svém malém roadsteru, který dostala od Mary-Love, a vracela se až na oběd. Kůži měla stále tmavší a tmavší.

„Myslíte, že se schází s nějakým chlapcem?“ zeptala se Queenie Jamese.

„To by mě taky zajímalo,“ odvětil James a ještě ten večer se na to zeptal Sestry.

Následujícího poledne, když se Miriam vrátila domů s ručníkem přehozeným přes rameno, šla Sestra rovnou k věci. „Schází se na pláži v Pensacole s nějakým chlapcem?“ zeptala se jí.

Miriam vypadala, že ji otázka urazila. „Sestro, jezdím se tam opalovat, jen ležím na pláži.“

„Jenom mě to zajímalo,“ pokrčila Sestra rameny.

To odpoledne, oblečená do bílých letních šatů, které zdůrazňovaly tmavé opálení, přešla Miriam písčitou zahradu a zaklepala na dveře matčina domu. Otevřela jí Elinor.

„Elinor, je doma Frances?“ promluvila Miriam odměřeně. Doufala, že jí otevře sama Frances nebo možná Zaddie. Rozčilovalo ji, že musí mluvit s matkou.

„Ne, není. Šla do města, ale každou chvíli by se měla vrátit. Nechceš jít dál a počkat na ni?“

„Ne, ale mohla bys jí vyřídit, ať se pak za mnou na chvílku zastaví? Chci se jí na něco zeptat.“ S tím se Miriam otočila a odešla, než Elinor stačila říct jediné další slovo.

Frances toto předvolání zaskočilo a znepokojilo a rychle se vydala vedle, aby celou záležitost co nejrychleji vyříдила – podobně jako když odsouzený zločinec naléhá, aby se poprava konala raději dřív, než aby se odkládala. Miriam seděla u okna ve své ložnici v patře a listovala časopisem.

„Miriam, máma říkala, že se mnou chceš mluvit.“ Frances zůstala stát ve dveřích. Miriam ji nepozvala dál.

„Ano. Chtěla jsem se zeptat, jestli se mnou nechceš zajet zítra do Pensacoly.“

Když Frances zjistila, proč si ji Miriam zavolala, její údiv jen vzrostl. „Co... co tam?“ vykoktala.

„Opalovat se na pláži.“

Frances na Miriam zírala jako omámená.

„Takže co?“ řekla Miriam netrpělivě. „Chceš jet, nebo ne?“

„Ano,“ vyhrkla Frances.

„Zvládneš být připravená v půl šesté?“

Frances přikývla.

„V půl šesté odjíždím. Když nebudeš venku na verandě, odjedu bez tebe. Nehodlám tak brzy ráno klepat na Elinor ani na tebe volat. Budeš na verandě, až budu vyrážet?“

Frances znovu přikývla.

„Dobře,“ řekla Miriam. „Ivey nám připraví něco k jídlu, takže o to se starat nemusíš. Jestli si budeš chtít koupit něco u stánku s občerstvením, vezmi si s sebou nějaké peníze.“

„Ano,“ odpověděla Frances a zůstala váhavě stát. Čekala na další pokyny.

Žádné nepřišly. Po pár okamžicích Miriam vzhledla a poznamenala: „Proč tu dál okouníš? Mám práci.“

Frances se domů vrátila celá zmatená. Ani její otec, ani matka netušili, co má pozvání znamenat. Elinor zatelefonovala Jamesovi, aby zjistila, zda o tom on nebo Queenie něco nevědí. Ani oni na nic nepřišli, a tak James zavolal Sestře. Ta si nebyla jistá, ale něco ji napadlo: „Možná Miriam chce, aby všichni věděli, že se v Pensacole neschází s žádným chlapcem. Třeba proto chce vzít Frances s sebou.“

Miriam jela rychle. Střecha roadsteru byla stažená a vítr svištěl tak hlasitě, že si spolu sestry nemohly povídat. Slunce viselo v tuto ranní hodinu ještě nízko na obloze. Obě měly pod letními šaty plavky. Cesta trvala jen něco málo přes hodinu. Pláž byla liduprázdná, když tam dorazily, a kasino mělo ještě zavřeno, ale ze vzdáleného konce mola už nahazovalo pruty půl tuctu rybářů. Miriam došla pár set metrů za molo k opuštěnému písčitému pásu a rozložila si deku. Mlčky ukázala, kam má Frances rozprostřít tu svou.

„Vzala sis krém?“ zeptala se Miriam náhle.

„Ne,“ zavrtěla Frances hlavou. „Měla jsem?“

„Samozřejmě. Stejně se spálíš, protože na slunce nejsi zvyklá, ale bez krému tě to bude příšerně bolet, až se vrátíme domů. Tady máš, použij můj.“

Frances se pokorně podvolila a nechala na sebe nalít studené tělové mléko. Miriam ji několika prudkými pohyby namazala a pak zopakovala to samé u sebe.

„Co mám dělat teď?“ špitla Frances nesměle.

„Nic. Jenom se občas přetoč. A nemluv.“

Když Miriam ležela na břiše a opalovala si záda, četla si. Na zádech vždy zavřela oči a spala, nebo tak alespoň vypadala.

Frances se ještě nikdy v životě tolik nenudila – ani když byla upoutána na lůžko s artritidou. Nepřinesla si nic ke čtení. Hlavu měla plnou monotónního hučení Mexického zálivu. Po nohách jí skákaly písečné blechy a štípaly ji. Oslnivě bílý písek a vybledlá obloha z krajiny vymyly všechny barvy, až se všechno zdálo nekonečně bledé a nesmírně jasné, jako při pohledu do záblesků neúnavného fotoaparátu. Cítila, jak ji začíná pálit kůže. Na sestru, která nekompromisně zakázala jakoukoli konverzaci, se neodvažovala promluvit.

Posadila se a toužebně se zahleděla do vln. Nakonec, když měla pocit, že už se jí kůže škvaří a krev v žilách jí vře, se obrátila k Miriam a zeptala se: „Můžu tam?“

„Kam tam?“ odsekla Miriam.

„Do vody.“

„Můžeš, i když nechápu, proč bys to dělala. Já plavání nenuším. Dávej si pozor na medúzy. A pozor na spodní proudy. A ve středu tam někdo viděl žraloka.“

„Budu opatrná,“ slíbila Frances a vstala z deky.

Rozběhla se k vodě a skočila do vlny, která se právě tříštila o břeh. Voda byla příjemně chladivá a Frances se ihned zamílovala do pohybu vln. Chutnala jí dokonce i sůl. Ještě nikdy v zálivu nebyla. Při pomýšlení na vodu a vodní plochy se jí vybavilo jen bahnité Perdido. Hlas Perdida byl tichý, tajuplný a skládal se ze stovky menších neidentifikovatelných a neustávajících

zvuků. Oproti tomu záliv měl jen jediný hlas – melodický, hlasitý, naléhavý. Voda Perdida byla tmavá a kalná, jako by v hlubinách něco úmyslně skrývala, zato voda v zálivu byla jasná, modrá a bílá a Frances si v ní viděla na nohy. Dno Perdida tvořila nekonečná vrstva měkkého černého bahna, v němž se skrývaly mrtvé věci, pod těmito tříšticími se vlnami ležel tvrdý bílý písek a miliony úlomků barevných mušlí. V Perdidu plaval jen občasný zachmuřený cejn nebo sumec, tady z písku trčely otevřené škeble a zářivě jasné chaluhy, míhala se tu obrovská hejna potěru i větší ryby, které občas vyskočily z vln.

Frances plavala dál od břehu, kde byly ryby ještě větší. Když narušila jejich prostor, líně se vzdálily. Vnímala spodní proud, před nímž ji Miriam varovala, ale neměla pocit, že by jí hrozilo jakékoli nebezpečí. Nechala se jím táhnout dál. Molo už teď připomínalo jen tmavou čáru vybíhající do vody a na sestru nedohlédla vůbec. Napadlo ji, že je nejspíš příliš daleko, ale nijak ji to nezneklidnilo. Když pak beze spěchu plavala zpátky ke břehu, uvědomila si, že ani na okamžik nezapochoybovala, jestli to zvládne.

„Myslela jsem, že ses utopila,“ vzhlédla Miriam klidně od knihy, když Frances znovu stanula u deky, celá mokrá. „Zvedla jsem oči a tys nikde nebyla. Musela jsi plavat moc daleko.“

„Ne, ne...“

„Čas jet domů.“

Frances se na sestru nechápavě podívala. „Ještě přece nemůže být čas jet. Teprve jsme přijely.“

Miriam znovu vzhlédla a zastínila si oči. „Jak dlouho myslíš, že jsi v té vodě byla?“

„Dvacet minut? Půl hodiny?“

Miriam ukázala k nebi. „Podívej se na slunce,“ řekla. „Máme ho přímo nad hlavou. Blíží se poledne. Byla jsi tam přes tři hodiny!“

Frances koukla na oblohu, pak se otočila a znovu se zahleděla na teplou modravou vodu Mexického zálivu.

Sestra cestou domů mlčela, ale Frances to nevadilo. Miriam řídila jednou rukou a přes sluneční brýle hleděla zamyšleně na silnici. Frances napůl seděla, napůl ležela s hlavou opřenou, uvolněná, ale ne vyčerpaná. Zatímco se blížily k Perdidu, snažila se vymyslet, jak sestře za to překvapivé pozvání, které jí nečekaně přineslo tak tajemný a důležitý zážitek, poděkovat. Když však zastavily před Miriaminým domem, Frances v sobě stále nenašla odvahu promluvit.

Vystoupily z auta. „Díky,“ řekla Frances pokorně, zklamaná nedostatečností svých slov.

„Odpoledne si běž koupit opalovací krém,“ odvětila Miriam. „Nemůžu ti pořád půjčovat svůj.“

Frances se zarazila. „Chceš říct, že zítra pojedeme znovu?“ zeptala se opatrně.

„Jezdím tam každý den,“ vyhnula se Miriam odpovědi.

„A zveš mě zase?“

Miriam by něco takového nikdy přímo nepřiznala. „Vyráním každé ráno v půl šesté a mám v autě místo. Ale nikdy na nikoho nečekám.“

Frances se celá rozzářila a utíkala domů, kde o společně stráveném dopoledni pověděla ohromeným rodičům.

„Pojedeš znovu?“ zeptal se jí otec.

„Samozřejmě!“ vyhrkla Frances. „Báječně jsem se bavila!“

„Jsi spálená, drahoušku!“ zamračila se Elinor. „Až tam pojedete, chci, abys byla pořád ve vodě. Nebude tam na tebe tolik pražit!“

„Ach, mami, já tu vodu tak miluju! Nemůžu se dočkat zítřka!“

Zdálo se, že Elinor Caskeyová má z tohoto prohlášení obzvláštní radost, a proti Miriam, díky níž se Frances mohla každý den koupat v zálivu, neřekla několik dalších týdnů jedině slovo.

Tento první výlet určil režim celého léta. Miriam s Frances vyrážely na pláž v Pensacole každé slunečné ráno. Miriam se sestrou kromě otázek typu „Připravená vyrazit?“ nebo „Vzala jsi peníze na mýtné, abychom mohly přes most?“ téměř

nepromluvila. Ležela na dece, četla si, podřimovala a pleť jí dál tmavla. Frances plavala v zálivu, někdy prorážela vlny, jindy se potopila několik metrů pod rozbouřenou hladinu, občas se nechala líně unášet spodním proudem. Jednou se ocitla tak daleko, že potkala hejno skákajících sviňuch. Objala jednu z těch menších a několik kilometrů se od ní nechala táhnout rychlostí, jakou dosud nikdy nezažila. Jindy se ponořila hluboko do vody, aby ji neviděli rybáři z projíždějící lodi, a jen těsně unikla jejich vlečným sítím na krevety. Když loď zmizela, přemýšlela Frances, proč se jí záměrně a instinktivně vyhnu-la. Pak si uvědomila, že kdyby ji někdo objevil tak daleko od pláže, vzbudilo by to podezření. Rybáři by nevěřili, že šestnáctileté dívce pohupující se na vlnách osm kilometrů od břehu nehrozí nebezpečí.

Cosí na těch hodinách strávených v zálivu Frances připomínalo její nemoc a ještě mlhavější a vzdálenější doby předtím. Jako by ve chvíli, kdy prorazí první ranní vlnu, ztratila vědomí – nebo spíš jako by ztratila svou identitu Frances Caskeyové. Stávala se někým nebo něčím jiným. Dokázala plavat od sedmi hodin, kdy s Miriam dorazily na pláž, až do jedenácti, aniž by se dotkla dna, aniž by se unavila nebo se bála spodních proudů, žraloků, medúz, křečí či ztráty orientace. Když nastal čas vylézt ven, nenapadlo ji: *Miriam se chystá k odjezdu*. Zkrátka se přistihla, jak vychází z vln na pláž. Ten pocit jí připomínal koupele, kterými ji matka léčila před třemi lety. Nepamatovala si z nich nic kromě okamžiku, kdy ji chytila v podpaží a vytáhla z vody. V tom pohybu se jí vrátila identita, dočasně ztracená ve vodě. A stejné to bylo i teď, když mířila přes rozbíjející se příboj zpátky na souš a cítila pod nohama písek a kousky mušlí – v ten moment se jí vrátilo její staré já a ona zapomněla všechno, co cítila a prožila daleko od břehu.

Miriam pokaždé poznamenala něco ve smyslu: „Párkrát jsem se po tobě podívala, ale nikde jsem tě neviděla. Jednou řeknu Oscarovi, jak daleko plaveš. Až se utopíš, všichni to budou vyčítat *mně*.“

Během obvyklé tiché jízdy domů se Frances snažila rozpo-
menout, jak přesně ty hodiny ve vodě strávila. Lovila v paměti,
jak daleko doplávala, jak hluboko se ponořila, jaké ryby viděla.
Slunce ji však pánilo přes zavřená víčka a ona si nedokázala
vybavit nic víc než mlhavý dojem, že se ponořila tak hluboko,
až sluneční světlo ztmavlo v matný modrozelený svit. Nebo
si jen nejasně pamatovala, jak seděla se zkříženýma nohama
na vlnícím se písčitém dně šest kilometrů od břehu, číhala na
mořské pstruhy a kraby a hltala ty, kteří připluli příliš blízko.
Všechno to byly nepochybně sny, protože jak by to mohla být
skutečnost? Přestože ráno nesnídala a ve vodě strávila čtyři
hodiny, nikdy nebyla hladová, když šla po písku směrem k dece,
na níž se slunila Miriam. Doma na ni otec naléhal, aby si dala
alespoň lehký oběd, ale matka ji pokaždé bránila: „Když říká,
že nechce, tak ji nechme, Oscare. Až dostane hlad, ví, kde na-
jde jídlo.“

KAPITOLA ČTYŘICÁTÁ ČTVRTÁ

Kreosot

Jednoho zářijového rána roku 1938, kdy byla obloha za úsvitu růžová a bez mráčku, seděla Frances Caskeyová na verandě před domem. Přes rameno měla přehozený ručník, pod šaty plavky a čekala, až se odvedle vynoří Miriam. Nikomu z rodiny nebylo jasné, proč ji Miriam bere každý den na pláž. Možná chtěla rozptýlit podezření, že se v Pensacole s někým schází, možná byla v hloubi duše ráda za sestřinu společnost. Ať už měla ale důvod jakýkoli, Frances byla šťastná, že ji s sebou bere. Toho rána však čekala marně, Miriam nepřišla. Přestože sestry jezdily poslední dva měsíce na pláž skoro každý den, za celou dobu spolu téměř nepromluvily a Frances si jejich vztahem nebyla dost jistá na to, aby se na Miriam odvážila zaklepat.

Když Elinor asi o hodinu později sešla dolů na snídani, její dcera stále seděla na verandě.

„Co je s Miriam?“ zeptala se překvapeně.

„Nevím. Myslíš, že je nemocná?“

„Pošlu tam Zaddie, aby se zeptala Ivey,“ rozhodla Elinor. „Ta to bude vědět.“

Zaddie se za několik minut vrátila s šokující zprávou. „Slečna Miriam se balí! Slečna Miriam se chystá nadobro pryč!“

Jakmile to dořekla, ozvalo se bouchnutí dveří. Frances, Elinor a Zaddie se otočily a uviděly Miriam, jak vychází z domu a se dvěma kufry míří ke svému roadsteru. Frances na sestru zmateně zavolala: „Dnes asi do Pensacoly nejedeme, že?“

„Asi ne,“ opáčila Miriam. „Vypadám snad, že jsem oblečená na pláž?“ Měla na sobě bílé propínací šaty a červené boty na nízkém podpatku. „Tahám snad obvykle na Santa Rosu kufry?“

„Ne,“ uznala Frances. „Kam jedeš?“

Miriam, která už byla otočená zpátky k domu, prohodila přes rameno: „Na vysokou!“

Nikdo to nečekal. Dokonce ani Sestra o jejích plánech neměla sebemenší tušení. Nervózně teď postávala na verandě s šálkem kávy a sledovala, jak Miriam s Brayovou pomocí vynáší k autu tašky a krabice. James Caskey vycítil, že se něco děje, a vyšel před dům. Sestra na něj zavolala: „Miriam dnes odjíždí na vysokou!“

„Ne!“ vykřikl. „Kam?“

V tu chvíli se objevila Miriam se třemi krabicemi na klobouky.

„Nevím. Ještě nám to neřekla,“ odpověděla Sestra důrazně.

Všechny tři Caskeyovic domácnosti sledovaly, jak se Miriamin roadster plní krabicemi a zavazadly. Frances se odešla do pokoje převléknout z plavek a vrátila se zpátky na verandu. Danjo zavolal Queenie, která spěšně dorazila. Když už se do roadsteru nevešlo nic dalšího, Miriam se zastavila u příjezdové cesty a otočila se ke shromážděné rodině.

„Jestli to musíte vědět, tak dnes ráno nastupuju na Sacred Heart v Mobile.“

„Ale to je *katolická* škola!“ vyhrkla Queenie.

„Konvertuju,“ odsekla Miriam a nasedla do roadsteru. Nastartovala, zařadila rychlost a bez jediného dalšího slova se odlepila od obrubníku. Když zatáčela za roh, vystrčila ruku z okénka a všem Caskeyovým, kteří tam stáli s otevřenou pusou, ledabyly zamávala na rozloučenou.

Všichni byli ohromeni a Sestra zvlášť. Tak si zvykli na Miriaminy každodenní výlety na pláž a na její stále tmavší opálení, že na otázku vysoké školy úplně zapomněli. Teď se však shodli, že způsob, jakým vše udělala, byl pro Miriam naprosto typický.

„Ta holka by si spíš nechala podříznout krk, než by někomu řekla jediné slovo,“ podotkla Elinor.

„Jeď na pláž sama, tady máš klíčky od auta,“ navrhl Oscar dceři.

Frances zavrtěla hlavou. „To by nebylo ono.“

Ve vzduchu se ještě vznášel prach zvířený Miriaminým roadsterem, ale Frances už se stýskalo. V posledních týdnech ji společné cesty na pensacolskou pláž a zpátky přesvědčily, že Miriamina málomluvnost, netrpělivost a úsečný způsob vyjadřování jsou zkrátka jen součástí její povahy.

Po snídani Oscar zamířil na návštěvu k Sestře. Posadili se spolu na houpačku na boční verandě. „Předpokládám, že to pro tebe bylo stejné překvapení jako pro nás ostatní,“ řekl Oscar.

„Bylo,“ přikývla Sestra sklíčeně. „Pořád jsem si říkala, proč nechce, abych na poště vyzvedávala zásilky, proč vždycky trvala na tom, že tam půjde sama. Nechtěla, abych viděla dopisy ze Sacred Heart.“

„Nejspíš neznám nikoho, kdo tam studoval,“ zamyslel se Oscar. „Proč myslíš, že si vybrala zrovna *tuhle* školu?“

Sestra pokrčila rameny. „Už dávno jsem přestala pátrat po tom, proč Miriam něco říká nebo dělá. Mám ji ráda, ale nerozumím jí.“

„Je přesně jako máma,“ zavrtěl Oscar hlavou.

„Až na to, že je mladá, takže je to horší,“ poznamenala Sestra.

„Co budeš dělat?“

Sestra po něm střelila pohledem. „Jak to myslíš?“

„Myslím teď, když Miriam odjela. Když už tu nemusíš zůstat a starat se o ni – ne že by to někdy potřebovala. Vrátíš se k Earlymu? Kde teď vlastně je?“

„V Ohio,“ odpověděla Sestra neurčitě. „Nebo v Kentucky. Nebo někde tam.“

„Vrátíš se do Nashvillu?“

„No, říkala jsem si, že tu ještě chvíli zůstanu. Miriam určitě něco zapoměla a bude to chtít poslat. Takže bych asi měla počkat.“

„To může obstarat Elinor, jestli chceš jet za Earlym.“

Sestra neodpověděla.

„Tak co?“ zeptal se Oscar po chvíli.

„Oscare,“ řekla Sestra a prudce se postavila, „přestaň s tím, slyšíš? Nech mě dělat, co chci já!“

„Dobře,“ vysoukal ze sebe Oscar, zmatený a zaskočený její rázností. „Jenom jsem myslel...“

„Myslel jsi špatně,“ přerušila ho Sestra tiše. „Tenhle dům patří Miriam a ta řekla, že tu můžu zůstat, jak dlouho budu chtít. Ocenila bych, kdybys sem takhle po ránu nechodil a nesnažil se mě z něj vyštvať!“

„Sedni si, Sestro. Nechtěl jsem tě rozčítit.“

Sestra se znovu posadila, ale tentokrát si dala nohu přes nohu, loket si opřela o koleno a tvář si položila do dlaně. Byla dokonalým obrazem jižanské staré panny z vyšší třídy – vysoká, štíhlá, s předčasně zvrásněnou pletí připomínající pergamen a vonící po růžích. Když se zrovna nemračila, jemné rysy jí povadly. Její výraz postrádal sílu a odhodlanost, přesto se silně podobala nebožce matce. Mary-Love by byla pyšná. Tento nedostatek síly byl důsledkem dlouhých let matčiny nadvlády, jejích posměšků a urážek.

„Nevěděl jsem, že máte s Earlym potíže...“ řekl Oscar tiše.

Sestra si povzddechla. „Nemáme potíže, Oscare. Jenom se mi k němu teď zrovna nechce vracet.“ Oscar mlčel, a tak Sestra váhavě pokračovala: „Early cestuje, pořád je někde pryč. Hráze se stavějí na tolika místech, až bys řekl, že snad celému světu hrozí povodně. Nebo si možná někdo v civilních sborech na ochranu přírody Earlyho obzvlášť oblíbil a dává mu práci. Já s ním ale všechna ta bohem zapomenutá místa objíždět nechci.“

„A co váš dům v Nashvillu?“

„Tam bych byla úplně sama! Není to můj domov – můj domov je *tady*. Když už mám být sama, to zůstanu radši *tady* v Perdudu. Ty a Elinor mě hned vedle nemůžete vystát, že je to tak?“

„Není a ty to víš. Chceme jenom, abys byla šťastná.“

„Jsem šťastná *tady* a byla bych ti vděčná, kdybys to řekl ostatním. Pověz jim, že tenhle dům nechci nechat prázdný. Řekni, že nevím, co by si počala Ivey, kdybych odešla. Že tu Miriam udržuju místo, kam se může vracet na prázdniny. Řekni, co

chceš. Jenom ať za mnou pořád někdo nechodí tak jako ty teď a neříká mi: „Sestro, Early tě určitě rád uvidí...“

Oscar slíbil, že jí v tom pomůže.

O dva dny později dorazila pohlednice s Miriaminou adresou, jinak ale ani řádek. Sestra i Frances jí okamžitě napsaly, jak jim chybí. Následující dva týdny toužebně očekávaly na své nesměle vřelé dopisy odpověď, žádná však nepřišla. Znovu už nenapsaly.

Sestra poprvé v životě okusila, jaké to je žít sama. Jediné těžké chvíle jí nastávaly v podvečer, když Ivey odešla domů za Brayem do Baptist Bottom. Sestra povečeřela o samotě a usadila se na verandu, kde šila nebo si prohlížela časopisy. V těchto osamělých hodinách jí nechyběla ani tak Miriam, jako spíš matka. Sestře bylo šestačtyřicet, ale cítila se mnohem starší. Byla vdaná, a přesto se považovala za starou pannu. Jednoho rána se zeptala Ivey: „Chová tvůj táta pořád lovecké psy?“

„Ano, madam.“

„Tak to si asi jednoho pořídím.“ A opravdu to udělala – a protože měla zkušenosti s Earlyho pitbully, dokázala štěně odchovat sama. Říkala mu Grip a měla ho opravdu ráda. Zmírnil její samotu, ač podle Ivey čekala loveckého psa, který nebyl vychováván k lovu, neblahá budoucnost.

Když James přestal chodit do kanceláře, opustila svou práci na pile i Queenie. Mzda jí však ze švagrovky kapsy chodila dál. Na oplátku za tuto podporu – ačkoli spolu žádnou takovou dohodu nikdy formálně neuzavřeli – se mu Queenie stala ještě oddanější a neúnavnější společnicí. Každé ráno spolu sedávali na Jamesově verandě a odpoledne jezdili po městě. Někdy si zajeli na oběd do Pensacoly či Mobile nebo vyrazili na nákupu – James nakupoval oblečení stejně rád jako Queenie. Některé dny byly věnovány jeho šatníku, jiné jejímu. Byli si tak blízcí, že mu Queenie bez váhání přiznala: „Jamesi, když jsem sem přijela – kdy to bylo, tuším v roce 1922? –, vzala jsem si do hlavy, že se zbavím Carla a vezmu si vás, protože jste byl bohatý

vdovec.“ Rozesmála se tím svým starým známým pronikavým smíchem, který si tak oblíbil.

James se také zasmál. „Queenie, hledala jste na špatné adrese. Už tehdy jsem byl starý a nikdy jsem nebyl stvořený pro manželství. Táta vždycky říkával, že mám na sobě ‚cech ženskosti‘ a že nikdy nebudu nikomu k užitku – muži, ženě ani dítěti.“

„Váš táta neměl pravdu! To je hrozné, říct něco takového!“

James pokrčil rameny. „Carl je mrtvý. Chcete, abych si vás vzal teď?“

„Jste moc starý, Jamesi Caskey.“

„Je mi šedesát osm.“

„Takže *jste* moc starý,“ vypískla Queenie. „Mně je teprve osmačtyřicet, jenom o dva roky víc než Sestře. Najdu si nějakého *mladého* muže...“

Takovým veselým hašteřením trávili společné dny a večery. A pokud měl jeden z nich problém nebo trápení, nikdy se tomu druhému neváhal svěřit. Queenie v té době dělal největší starosti syn Malcolm.

Malcolma nebavila práce na pile – byla monotónní, hlučná a špatně placená. Nikdy ho nenapadlo, že na cokoli lepšího postrádá kvalifikaci. Bydlel u matky, protože nic vlastního si nemohl dovolit. K matce i sestře se choval hrubě a ve městě se chytil špatné party. Jeho nejbližším kumpánem byl jistý Travis Gann, který na pile natíral elektrické stožáry kreosotem. Kvůli všudypřítomnému zápachu se nemohl nikdy k nikomu potají připlížit. Touto dehtovou látkou byl cítit celý jeho dům, a dokonce i jeho pes. Travis měl všechny Malcolmovy zlozvyky a špatné sklony a navrch o několik let víc zkušeností, chyběla mu však matka, která by ho držela na uzdě. Malcolm se od Trávise Ganna v jistém smyslu učil jeho způsobům.

Queenie o Travisu Gannovi věděla. Věděla, že s ním její syn chodí v sobotu na dostihy do Cantonementu, kde pokaždé prohraje všechny zbylé peníze, které večer předtím nepropil. Věděla, že když jde Malcolm po večeři ven, míří k Travisovi. Malcolmovo oblečení pomalu načichalo kreosotem.

Jednoho sobotního odpoledne, když se Queenie s Jamesem vraceli autem z Pensacoly a míjeli ukazatel na Cantonement, Queenie řekla: „Vsadím se, že kdybychom zašli na psí dostihy, našli bychom Malcolma s Travisem Gannem, jak prohrávají všechny peníze. Jamesi, přála bych si, abyste zašel za Oscarem a poprosil ho, ať toho Trávise vyhodí. Udělalo by mi to velkou radost.“

„Nemůžete člověka vyhodit jenom proto, že se zapletl s vaším chlapcem,“ namítl James. „Kdyby to nebyl Travis Gann, byl by to někdo jiný, to přece víte. Malcolm je asi zkrátka po Carlovi.“

Queenie si povzdechla a sklesle zavrtěla hlavou. „Co si jen počnu?“ zašeptala.

Queenie se však mylila. Její syn a Travis Gann nebyli v Cantonementu. Vyrázili jejím autem po lesní cestě vedoucí do Bay Minette a Mobile a deset kilometrů za Perdidem zastavili před oprýskaným, zaprášeným koloniálem. Nad dveřmi visela plechová cedule s logem Coca Coly a dvěma slovy: U Crawfordových. Mladí muži vystoupili a popadli brokovnice, které kdysi patřily Carlu Stricklandovi.

Vešli do obchodu, který se uvnitř zdál stejně omšelý a zaprášený jako zvenčí. Dvě dlouhé uličky se špinavými regály vedly dozadu k ušmudlanému pultu, na němž stály velké sklenice se sušenkami a pokladna. Vzadu visel těžký zelený vlněný závěs, který zřejmě vedl do domu za obchodem. Za pultem stála sešlá, ztrhaná žena středního věku, která plaše řekla: „Chlapci, ty pušky byste sem nosit neměli. Já se zbraní bojím. Když jsem byla malá, táta omylem zastřelil mámu.“

„Dejte nám všechny peníze, co máte, a my s těma puškama zase odejdeme,“ odpověděl Travis Gann.

„Chcete mě zastřelit?“ zeptala se.

Travis zvedl zbraň, zamířil na ni a ušklíbl se. „Ne, madam,“ řekl, ale hlaveň nesklonil.

Žena se roztřásla a váhavě stiskla tlačítko na pokladně. Veškeré peníze z jediné malé přihrádky vložila do pytlíku určeného

na sušenky ze skleněných dóz. Malcolm stál během celé transakce u dveří a s obavami sledoval, jestli se někdo neblíží. Travis k ženě přistoupil blíž a vzal od ní peníze.

„Chcete... mě zastřelit?“ vykoktala znovu.

„Máte nějaký prachy vzadu?“ ukázal Travis za pult.

Žena zavrtěla hlavou. „Vzadu je Dial. Manžel. Nemá to v hlavě v pořádku,“ zašeptala a poklepala si na spánek. „Radši tam nechoďte.“

„Takže tam máte prachy,“ řekl Travis Gann, ležérně zvedl pušku v ohbí paže a namířil ženě na břicho.

„Mizíme!“ zavolal Malcolm. „Někdo přijíždí.“

„Nashle,“ prohodil Travis Gann s úsměvem a mrknutím. S Malcolmem se rozběhli k autu a nemotorně ukryli brokovnice před zraky pasažerů přijíždějícího vozidla. Když Malcolm nastartoval, auto je těsně minulo.

„Vraťme se,“ pobídl ho Travis. „Má vzadu prachy.“

„Ne,“ odpověděl Malcolm a rychle vyjel zpátky na silnici. „Bože, Travis, málem jsem umřel strachy! Myslel jsem, že té staré ženské ustřelíš hlavu!“

„Měl jsem,“ zamyslel se Travis. „Byla by to moje premiéra.“

Dollie Faye Crawfordová spěchala do domu, kde popadla manželovu zbraň. Nevěděla, jestli je nabitá. Pak doběhla ke dveřím obchodu a přes síťové dveře vykoukla ven. Letmo zahlédla ujíždějící auto, v rozvířeném prachu však nedokázala přečíst čísla na registrační značce. Podle barev ovšem poznala, že je vůz registrovaný v Alabamě. Došla k telefonu, zavolala na policii v Perdidu a řekla Charleymu Keyovi: „Tady Dollie Faye Crawfordová od silnice na Bay Minette. Právě mě okradli dva kluci. Odjeli v tmavě modrém fordu, řekla bych tak rok výroby čtyřiatřicet, s alabamskou značkou. Ujíždějí vaším směrem. Jeden z nich byl cítit kreosotem.“

„Kolik vám vzali?“ zeptal se šerif.

„Všechno, co jsem měla,“ odpověděla paní Crawfordová.

„Paní Crawfordová, udělám, co budu moct. Zavolejte i na policii v Bay Minette, ano?“

„Ten, co páchl po kreosotu, říkal, že mě zastřelí, ale neudělal to,“ dodala paní Crawfordová a zavěšila.

V Perdidu byly jen dva tmavě modré fordý s rokem výroby třicet čtyři. Jeden patřil manželce ředitele střední školy a druhý Queenie Stricklandové. Charley Key vyrazil k ředitelovu domu. Ředitel právě zaléval trávník. „Nebyl jsi dnes odpoledne vykrádat obchody?“ zavolal na něj šerif z okénka.

„Ne!“ odpověděl ředitel. „Na takové hlouposti nemám čas!“

Automobil Queenie Stricklandové před jejím domem nestál. Uvnitř řekla Lucille šerifovi, že s vozem asi před hodinou odjel Malcolm s Travisem Gannem, ale kam jedou, to jí neprozradili.

„Ten Travis pracuje na pile, že?“ zeptal se šerif Key.

„Ano. A strašně *srdí* tím hnusným kreosotem. Nesmí se ke mně ani přiblížit! Chcete s některým z nich mluvit, šerife?“

„Chci mluvit s oběma.“

„Mám jim něco vyřídit?“

„Sednu si u vás na verandu a počkám, až se vrátí. Jak se jmenujete?“

„Lucille.“

„Nemáte trochu ledového čaje, Lucille? Je mi pořádné vedro.“

KAPITOLA ČTYŘICÁTÁ PÁTÁ

Dollie Faye

Malcolm Strickland a Travis Gann byli toho večera zatčeni a obviněni z ozbrojené loupeže. Charley Key je zavřel do jedné z pěti policejních cel na perdidské radnici. Queenie s Jamesem dorazili asi deset minut poté, co za oběma chlapci zaklaply mříže.

Malcolm seděl zachmuřeně na lavici u obvodové zdi a stínil si oči před ostrým světlem osamocené žárovky visící ze stropu. „Neříkej to, mami.“

„Co nemám říkat?“ spustila Queenie. „Že nejsi k ničemu? Že jsi to tentokrát opravdu přehnal? Stejně to řeknu. Nejsi k ničemu, Malcolme Stricklande. A opravdu jsi to přehnal. A ty, Travis Ganne,“ obrátila se k muži, který se rozvaloval v druhém rohu cely a samolibě se usmíval, „ty jsi k tomu mého syna navedl.“

„No teda, paní Stricklandová,“ protáhl Travis ospale. Zápach kreosotu naplňoval celou místnost. „Nepřemluvil bych Malcolma k ničemu, co by sám nechtěl.“

„Mami, strýčku Jamesi, dostanete mě ven, nebo tu budete jen stát a kázat?“

Queenie neodpověděla.

„Dostaneme,“ pronesl James tiše.

„Fajn,“ řekl Malcolm. Oba mladíci vstali.

„Vás ne, pane Ganne,“ zarazil ho James Caskey.

„Ale no tak!“ protestoval Travis. „Já nemám žádný bohatý příbuzný, co by za mě zacálovali kauci.“

„Tak to budeš muset zůstat hnít tady,“ řekla Queenie. „Malcolme, slíbíš mi něco, než odsud vyjdeš?“

„Co ti mám slíbit, mami?“ zeptal se Malcolm s obavami.

„Že s tímhle člověkem už nebudeš mít nikdy v životě nic společného.“

Travis Gann se ušklíbl.

„Jasně. Mami, víš, kolik jsme vzali?“ zeptal se Malcolm zkroušeně a podíval se na Travise. „Třiadvacet dolarů.“

James zavrtěl hlavou. „Dostat tě odsud mě bude stát sto.“

Objevil se Charley Key s klíči od cely.

„Mami,“ řekl Malcolm tichým hlasem a natáhl se k matce přes mříže, „půjdu do vězení?“

„A patříš snad někam jinam?“ opáčila Queenie jízlivě. „Patříš do vězení už jenom za to, jakou jsi nám s Jamesem udělal ostudu.“

„Dobrý večer, Jamesi,“ pozdravil šerif. „Dobrý večer, paní Stricklandová. Váš syn je teda pěkný ptáček.“

„Právě jsem mu to říkala, šerife,“ odvětila Queenie. „Není ale tak špatný jako tady jeho kamarád.“

„Tvoje máma má ostrej jazyk,“ poznamenal Travis Gann, zatímco Malcolma pouštěl šerif z cely. „Měla byste si na ten svůj jazyk dávat pozor, paní Stricklandová. Jednou by za váma mohl někdo přijít, vyrvat vám ho z pusy, omotat vám ho kolem krku a uškrtit vás s ním. A kdo by tě z lochu dostal *pak*, Malcolme?“

„Dávej si pozor, Travisi,“ zabručel šerif. „Být tebou, tak tu nikomu nevyhrožuju, někdo by tě mohl vzít vážně a polechtat tě pod bradou hlavní pušky. A možná ti při tom ustřelil tu tvoji zatracenou palici.“

Queenie odtáhla Malcolma z Travisova dohledu – ne však z dosahu jeho smíchu. „Pojďme,“ pobídla Jamese.

James stál na chodbě před jinou celou a povídal si se dvěma bývalými zaměstnanci pily. Oba je najal před třiceti lety. Byli ve vězení za rvačku. „Pánové,“ řekl jim, „na to, abyste se rvali o ženu, jste moc staří. A na to, abyste se prali o peníze, jste zase moc chudí. Takže o co šlo?“

„Obyčejný těžký čas,“ odpověděl jeden.

„Neměli jsme nic jiného na práci,“ dodal druhý.

Venku James za oba zaplatil kauci.

V domě za Crawfordovic obchodem u silnice na Bay Minette ležela v posteli Dollie Faye Crawfordová obklopená sousedy a příbuznými, kteří se u ní v těchto těžkých chvílích shromáždili. Všichni se shodli na tom, že jí málem ranila mrtvice. Krevní tlak jí v důsledku té děsivé události vyletěl nebezpečně vysoko. Její manžel Dial se klidně pohupoval v rohu místnosti, kde nikomu nepřekážel.

Obchod byl zavřený, ovšem na boční dveře domu klepali přátelé a příbuzní a přinášeli jídlo či bible se založenými stránkami s verši útěchy. Vpouštěla je pobledlá holčička, která za tento úkol dostala plnou kapsu sušenek z jedné ze sklenic na pultu obchodu. V neděli kolem jedenácté dopoledne, den po loupeži, pak všichni odešli do kostela a Dollie Faye s Dialem zůstali sami. Ozvalo se nesmělé zaklepání na dveře a holčička otevřela.

„Kdo je to?“ zavolala Dollie Faye slabě. „Kdo to dneska nejde do kostela?“

Do místnosti vešli dva návštěvníci, na jaké Dollie Faye a Dial Crawfordovi nebyli zvyklí – lidé z města, bohatí lidé v nových šatech, které byly koupené v obchodě a nebyly zaprášené ani oprané.

„Vážení, co pro vás můžu udělat?“ zeptala se Dollie Faye a chtěla vstát z postele.

„Neopovažujte se vstávat, paní Crawfordová!“ vykřikla Queenie.

„Paní Crawfordová,“ řekl James, „pravděpodobně nemáte ponětí, kdo jsme, ale já a Queenie jsme se přišli omluvit a napravit škodu.“

„Za co?“ zeptala se Dollie Faye a dál se pokoušela vstát. Queenie postel obešla a zarazila ji.

„To můj syn vám včera mířil zbraní na hlavu,“ řekla Queenie tichým, žalostným hlasem.

Dollie Faye překvapením padla zpátky na polštář.

„Váš syn!“

„Ano, madam,“ potvrdil James.

„Je to ničema,“ pokračovala Queenie. „Nejradši bych ho zabila! Musel vás příšerně vyděsit.“

„Váš syn je cítit kreosotem?“

„Ne, madam,“ zavrtěl James hlavou. „To byl ten druhý kluk. Travis Gann. *Opravdový* ničema.“

Dollie Faye se zjevně maličko vzpamatovala, obrátila se ke Queenie a řekla: „Váš chlapec nebyl ten, kdo povídal, že mě zabije. To ten druhý – ten, co smrděl kreosotem. Váš chlapec tam nechtěl být. Viděla jsem mu to na obličejí. Byl stejně vyděšený jako já.“

„Počkejte, jak ho vyděsím já,“ prohlásila Queenie rázně. Posadila se na židli vedle postele a naklonila se důvěrně dopředu. „Něco vám povím, paní Crawfordová,“ zašeptala. „Můj Malcolm je celý jeho otec. Ten skončil v kriminále víc než jednou, i když je mi hanba, že to musím vyslovit nahlas. To nejlepší, co o něm můžu říct, je, že už je pět let mrtvý.“

„Takže, paní Crawfordová,“ ozval se James a podíval se na Diala, ale hned instinktivně vycítil, že manžel se této záležitosti nebude aktivně účastnit, „přinesli jsme vám nějaké peníze, abychom vám vynahradili, co ti chlapci ukradli.“

„Málem bych pro samé omlouvání zapomněla!“ vyhrkla Queenie a otevřela kabelku. Podala Dollie Faye deset dvacetidolarových bankovek.

Dollie Faye vykřikla: „To je ale moc! Měla jsem včera v pokladně jenom dvacet dolarů. Co s nimi vůbec udělali?“

„Utratili je na dostizích,“ odvětila Queenie a energicky pokývala hlavou. „Do posledního zatraceného centu! Promiňte, paní Crawfordová. Nepřišla jsem vám sem klít přímo do obličejí.“

„Říkejte mi Dollie Faye.“

„Dollie Faye,“ řekl James, „rádi bychom s Queenie věděli, co pro vás můžeme udělat.“

„Už nic víc, děkuju vám,“ odpověděla Dollie Faye rychle. „Je o mě postaráno. Lidi jsou ke mně moc hodní. A vy jste mi dali až moc peněz.“

„Kdy budete moct vstát z postele?“ zeptala se Queenie.

„Doktor říká, že bych měla zůstat ležet týden. Víte, zlobí mě tlak. Máma na to umřela. Ale budu v pořádku. *Musím*, protože je potřeba postarat se o obchod. Dial – to je můj manžel tamhle v koutě – ani neví, jak se obsluhuje pokladna. A o zboží taky nemá ponětí, když na to přijde. Občas ho nechám mýt čelní skla u aut, ale to je tak všechno. Dřív jsme tu mívali kluka na tankování benzínu, ale ten vzal roha bůhvíkam...“

„Z té postele rozhodně vstávat nebudete,“ pronesl James Caskey důrazně.

„Ráda bych v ní zůstala,“ povzddechla si Dollie Faye, „jenže lidi tady v okolí jsou na mně a na tomhle obchodě závislí.“

„Já ho povedu,“ řekla Queenie a stiskla Dollie Faye ruku.

„Vy?!“

„Pracovala jsem v Benu Franklinovi v Nashvillu, v tom jejich velkém obchodě. Umím obsluhovat pokladnu.“

„Queenie se umí otáčet,“ ujistil ji James.

„Ale nemůžete přece místo mě jenom tak vést obchod!“

„Chápu, proč to odmítáte,“ řekla Queenie tichým, vážným hlasem. „Nechcete, aby se tu potloukala matka kluka, co vám mířil puškou na hlavu. Nechcete se dívat na její utrápený obličej.“

„Ale ne! To jenom, že je s tím tolik starostí. Vždycky se najde někdo, kdo chce něco speciálního, o čem vím jenom já, a...“

„Nemohla bych zajít sem dozadu a zeptat se vás?“

„To byste asi mohla...“

„Takže domluveno,“ rozhodla Queenie.

„Neumíte tankovat benzín,“ namítla Dollie Faye.

„Můj chlapec to umí,“ zašeptala Queenie a naklonila se dopředu. „Přikážu mu, ať dá výpověď na pile. Stejně mu to tam nešlo, a navíc nechci, aby se potloukal s těmi chlapy – mohl by se chytit dalšího Travise Ganna. Přivezu ho sem a dohlédnu, aby si odpracoval, co vám ukradl. Ale ani ho neuvidíte, nedovolím mu jít dovnitř. Už jenom při pohledu na něj by se vám mohl tlak zase zvednout. Všimla jsem si před obchodem lavičky, tam bude celý den sedět a tankovat, a jestli už pana

Crawforda unavuje mytí skel, tak ať odpočívá, Malcolm to bude dělat za něj.“

Na druhý den obchod Crawfordových opět otevřel a za pult se postavila Queenie Stricklandová ve svých druhých nejlepších šatech. Malcolm dle instrukcí tankoval benzín. Byl tam i James, seděl u postele Dollie Faye a čas od času něco prohodil směrem k Dialu Crawfordovi, který pokaždé uvážlivě přikývl a dál se houpal v křesle. V poledne byl se svolením Dollie Faye vpuštěn dovnitř Malcolm a celý rudý se koktavě omluvil. Dollie Faye mu řekla: „To, co jsi udělal, bylo špatné a málem jsi svojí milé mamince zlomil srdce. Ale odpouštím ti, Malcolm, kvůli ní i kvůli tobě.“

A tak následující dva týdny vedla Queenie obchod, Malcolm tankoval a James dál seděl u Dollie Faye. I když se Dollie Faye nakonec zotavila a vrátila za pult, Queenie s Jamesem se jí dál věnovali se stejnou oddaností a Malcolm zůstal na svém místě u pumpy. Malcolmův soud byl naplánován na první listopadovou středu, den po volbách. Queenie odvezla Dollie Faye k budově soudu do Bay Minette a celé dopoledne s ní seděla v soudní síni. Než přišly na řadu ozbrojené loupeže, byly projednávány dva případy vraždy a obě ženy tato jednání sledovaly s velkým zaujetím.

Malcolm s Travisem byli souzeni společně. Dollie Faye byla předvolána jako svědkyně, aby vylíčila události oné zářijové soboty. Travis Gann jí vyhrožoval, že jí ustřelí hlavu, mířil na ni zbraní a sám odnesl peníze. Malcolm Strickland byl během loupeže zjevně nespokojen a snažil se zabránit násilí. Dollie Faye byla přesvědčena, že byl do celé záležitosti zatažen proti své vůli. Vypověděla, že věří, že by Malcolm zasáhl, kdyby se jí Travis skutečně pokusil zabít. Navíc jí mladík od spáchání činu odcizené peníze mnohonásobně nahradil tím, že vpomáhá s chodem obchodu. Všichni v soudní síni ho viděli, jak tankuje benzín, mění olej a myje čelní skla. Dollie Faye měla pro Malcolma Stricklanda, jeho matku a strýce jen slova

chvály – chovali se k ní hezky, jak se na dobré křesťany sluší a patří.

Po jejím svědectví byl Malcolm Strickland propuštěn s nomenutím, zatímco Travis Gann byl odsouzen k pěti letům ve věznici v Atmore.

U lavice obžalovaných se na sebe oba mladí muži podívali.

„Vypadá to, že já jdu ven a ty dovnitř,“ řekl Malcolm.

„Jo, vypadá,“ odvětil Travis Gann s úsměvem, který Malcolm nečekal.

„Pět let je dlouhá doba,“ pokračoval Malcolm. „Mrzí mě to...“

„Nemusí,“ odpověděl Travis stále s tím zvláštním úsměvem.

„Posílají mě do Atmore. Víš, jak těžký je se odtamtud dostat?“

Malcolm zavrtěl hlavou, vděčný, že díky rozhodnutí soudu takovou informaci nepotřebuje.

„Dostat se z Atmore je jako přelízt shnilou kládu na pastvině nějakýho pitomýho farmáře. Přesně tak těžký to je.“

„Měl bys počkat, až tam budeš, než začneš přemýšlet o tom, jak se dostat ven,“ varoval ho Malcolm.

„Ne, to ne. Už teď přemýšlím o tom, co budu dělat, až se dostanu na svobodu.“

Absurdní úsměv jako by Travisovi na rtech zamrzl natrvalo. Malcolm to začínalo zneklidňovat. Queenie a Dollie Faye na něj mávaly. Malcolm se otočil zpátky k Travisovi a zeptal se: „A co máš teda v plánu, Travis?“

„Dát pár lidem lekci, to mám v plánu.“

„O kom to mluvíš?“

„Mluvím o lidech, co se procházejí na svobodě, když by měli být ve vězení se svejma kamarádama, to je první skupina lidí, o kterejch mluvím.“ Aby měl jistotu, že to Malcolm pochopil, píchl ho Travis pro zdůraznění prstem do hrudi.

„A taky mluvím o jedné dámě, která se s klidem dívá na to, jak nejlepší kámoš jejího syna padá do pořádný šlamastyky. O dámě,“ pokračoval Travis ještě konkrétněji, „která by mě hrozně ráda viděla shnít v lochu.“ Poté se s úsměvem otočil směrem ke Queenie a zavolal: „Hej, paní Stricklandová, radši

si sem pro toho svýho kluka pojďte, než ho dostanu do dalšího maléru.“

Queenie k nim rázně došla a vzala Malcolma za paži. „Travis Ganne, máš, co sis zasloužil,“ řekla mu. „Ani trochu mě to nemrzí.“

„To já vím,“ usmíval se Travis dál. „Vím to moc dobře. Ale třeba vás to jednou mrzet bude.“

Queenie odvedla Malcolma ze soudní síně. Travis Gann putoval zpátky do cely, kde měl počkat na převoz do Atmore. Místo mladíků usedli na lavici další dva obžalovaní a výkon práva a spravedlnosti státu Alabama pokračoval dál.

Toho odpoledne, otrávený z věčného tankování benzínu a ještě víc z nuceného pokání, ukradl Malcolm Strickland matce auto, odjel do Mobile a narukoval do armády. O Travisových chabě maskovaných výhrůžkách jí nepovažoval za nutné říct. Utéct z Atmore přece nemohlo být *až tak* snadné.

KAPITOLA ČTYŘICÁTÁ ŠESTÁ

Sacred Heart

Po Miriamině odjezdu na vysokou školu se Sestra držela od bratra a jeho ženy dál. Jednoho listopadového večera však seděla sama v jídelně, jedla zbytky od oběda a dívala se z okna na Oscarův dům. Viděla, že bratr s rodinou večeří v jídelně. Frances něco vyprávěla a Oscar s Elinor se tomu smáli. Sestra dokonce slyšela jejich tlumené hlasy. Vtom ji cosi osvítilo. Vyšla ven, přeběhla písčitou zahradu a zavolala do okna jídelny: „Haló, Oscare! Elinor!“

Elinor přistoupila k oknu a vykoukla do večerního šera. „Sestro?“

„Můžu na pár minut dovnitř?“

„Samozřejmě, pojd' dál.“ Elinor přešla do předsíně.

„Elinor, chci se omluvit,“ řekla Sestra, jakmile vešla do domu. „*Nechápu*, co jsem si myslela.“

„Co sis myslela kdy?“

Ve dveřích jídelny se objevil Oscar s plnou pusou a zmačkaným ubrouskem v ruce. „Ahoj, Sestro, jak se máš?“

„Víš, jak se mám, Oscare. Jsem tam vedle sama jako kůl v plotě.“

„Tak proč jsi za námi nepřišla dřív?“

Sestra vešla do jídelny, posadila se ke stolu a přijala od Zaddie šálek kávy. „Nevím, kam jsem dala rozum,“ zavrtěla hlavou.

„O čem to mluvíš?“ nechápal Oscar.

„Nenavštěvovala jsem vás kvůli mámě a Miriam. Obě sem chodily jenom tehdy, když to bylo naprosto nezbytné.“

Oscar s Elinor mlčky přikývli.

„Ale máma je mrtvá a Miriam odešla na školu a já jsem tam seděla úplně sama, dívala se na vaše rozsvícené okno a říkala

si: ‚Ne, nemůžu tam jít, máma by mě zabila, Miriam by se mnou už nepromluvila.‘ No a pak jsem si najednou uvědomila, jak jsem hloupá, a tak jsem tady.“

Oscar se rozesmál. „Ty dvě tě měly pěkně *vy cvičenou*.“

„To tedy měly!“

„Doufám, že k nám teď budeš chodit v jednom kuse,“ řekla Elinor.

„To bych moc ráda,“ povzdechla si Sestra. „Možná budu.“

„Co by ti v tom mohlo zabránit?“ zeptala se Elinor.

„Kdo ví?“ odvětila Sestra ponuře. „To je ta potíž s touhle rodinou – člověk se nemůže spoléhat na to, že něco zůstane dlouho stejné.“

Od té doby nechtěli Elinor s Oscarem ani slyšet o tom, že by Sestra večerela sama ve svém potemnělém starém domě. Odpoledne na ni Elinor často volala přes zahradu: „Sestro, pojď mi sem dělat společnost!“ Občas spolu zajely nakupovat. „Elinor, vzala sis Oscara před sedmnácti lety,“ řekla jednou Sestra. „Všichni jsme od té doby zestárlí, ale teď je to poprvé, co spolu trávíme nějaký čas. Zlobím se na mámu a Miriam, když si vzpomenu, v čem všem mi bránily.“

„Za to může Mary-Love,“ opáčila Elinor. „Miriam z toho neobviňuj, nebyla ještě dospělá. Mohla jsi jí říct, co má dělat, a ona by tě musela poslechnout. Byla jsi zkrátka slabá, Sestro. Ale neumím si představit, že bys mohla být jiná, když tě vychovávala tvoje máma.“

Na podzim došlo ve vztazích v rodině Caskeyových k dalším změnám. Po Malcolmově útěku do armády prosila zoufalá Queenie Jamese, aby pro něj někoho poslal. James však namítl, že Malcolmovi už bylo jednadvacet let a může si dělat, co chce. „A kromě toho,“ podotkl James, zatímco spolu vybírali nový automobil jako náhradu za ten, který Malcolm ukradl, „vždycky jste říkala, že by mu neuškodila pořádná dávka vojenské disciplíny.“ A tak si Queenie konečně dovolila odložit břemeno, kterým pro ni její syn byl. Přestala si o něj dělat

starosti a začala si častěji užívat Jamesovy společnosti. Lucille si stěžovala, že matka není nikdy doma, vždycky ale věděla, kde ji najde – u strýčka Jamese. James s Queenie klevetili, jezdili na nákupy do Pensacoly či Mobile a neměli před sebou žádná tajemství. Pak začali jako pár chodit na návštěvy po Perdidu. Jedna z dam ve městě občas řekla své přítelkyni: „Nudím se k smrti. Zavolejme Jamesovi a Queenie, jestli by se nechtěli zastavit na kus řeči.“ A jiná dáma zase říkala: „Zajedme k Jamesovu domu a podívejme se, jestli s Queenie nesedí venku na verandě.“

Společně navštěvovali i Elinor a často u ní našli také Sestru. Návštěvy brzy ztratily svůj počáteční formální ráz a nesly se v odlehčeném a přirozeném duchu, jak si to Perdido vždycky představovalo, když spolu všichni Caskeyové sousedili. Záhy začaly jejich domácnosti i společně stolovat. Připadalo jim hloupé, aby Zaddie, Roxie a Ivey vařily tři rozdílná jídla, když se mohli všichni sejít na oběd u Elinor a užít si to mnohem víc. Všechny tři černošky spolu časně ráno naplánovaly menu, odebraly se do svých kuchyní a připravily tam jednotlivé pokrmy. Dopoledne bylo možné vidět Roxie a Ivey, jak pod korunami dubů černých nosí přes písčité zahrady kouřící hrnce a zapékací mísy. V poledne se pak všichni sešli, James nebo Oscar pronesli modlitbu a Caskeyovi byli po dobu jedné hodiny šťastní tak, jak by měla být každá rodina.

Jednoho dne řekl Oscar ze svého obvyklého místa v čele stolu: „Něco mě teď napadlo. Nic z tady toho by nebylo možné, kdyby byla máma ještě naživu. Nikdy by nám to nedovolila.“

Všichni u stolu ztichli. Věděli, že má Oscar pravdu, a obvinění vůči Mary-Love bylo víc než výstižné.

Ivey, která právě přinesla talíř s teplými houskami, řekla: „Paní Mary-Love nerada viděla, že je někdo bohatej, ledaže by to byla ona, kdo mu dal do ruky pětidolarovku.“

Roxie, která rozlévala ledový čaj, se přidala: „Paní Mary-Love nerada viděla někoho šťastného, ledaže by to byla ona, kdo mu to štěstí vložil do hlavy.“